

jinak nezavinila hlubokého rozvratu manželského, že zejména rozlukového důvodu podle § 13 lit. h) rozluk. zák. nemohl by Karel H. uplatnit, poněvadž rozlukou by nebylo lze vysloviti ku žalobě manžela, který je rozvratem převážně vinen.

Příčilo by se tedy dobrým mravům a bylo by porušením platného řádu právního, kdyby právo podle § 17 rozluk. zákona byť i podle doslovu zákona zdánlivě příslušelo každému manžel, mělo být přiznáváno proti manželčině vůli také provinilemu manžel, jehož vinou došlo k rozvodu, ale jenž by sám se žalobou o rozlukou nemohl pochoditi, neboť takový postup byl by obcházením rozlukového zákona, jenž přece také předpisem § 13 posl. odst., že totiž ve sporech o rozlukou má být postupováno podle předpisů platných o tom, jak vyšetřovati a posuzovati neplatnost manželství, tedy poukazem ku § 10 minist. nařízení ze dne 9. prosince 1897 č. 283 ř. z. projevuje zřetelně, že »platné manželství má být chráněno proti každému svěmocnému odporu« a při právním nazírání rekursního soudu bylo by takovým manželům umožněno dosíci rozluky, které by v tomto případě žalobou nemohlo být dosaženo.

Proto bylo důvodnému rekursu dovolacímu vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 21. ledna 1926 č. j. R I 29/26—1.*) Dr. Otakar Horák.

Služební cvičení ve zbrani není důležitou příčinou, dávající zaměstnanci nárok na mzdu podle § 1154 b) I. obč. zákona.

Soud I. stolice vyhověl žalobě dělníka nastoupivšího čtyřnedělní cvičení ve zbrani na zaplacení týdenní mzdy podle § 1154 lit. b) I. obč. zák.

Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobcovo z těchto důvodů:

Dovolatel vytýká odvolacímu rozsudku nesprávné posouzení právní, ale jeho dovolacími vývody není opodstatněn podle č. 4 § 503 c. ř. s. jedině uplatňovaný důvod dovolací.

Ustanovením § 1154 lit. b) I obč. zák., upraveným zákonem ze dne 1. dubna 1921 č. 155 Sb. z. a n., byl zaměstnanci po 14denním zaměstnání přiznán nárok na mzdu nejvýše týdenní, když nemohl z důležité, jeho se týkající příčiny, vykonávati práci nebo službu a když si nepřivodil této nemožnosti úmyslně nebo hrubou nedbalostí. V materialích ku III. dílčí novele při

*) Pozn. red.: Zde přiklonil se nejv. soud patrně k vývodům spisu H o r o v a, Československé civ. pr. pracovní, III., str. 194, 195,

§ 1154 lit. b) obč. zák., jakož i ve zprávě sociálního výboru k zákonu ze dne 1. dubna 1921 č. 155 Sb. z. a n. vzpomenuto je jako důležité, zaměstnancem nezaviněné příčiny i povolání k vojenskému cvičení ve zbrani, které bylo také tímto nejvyšším soudem (sb. n. s. čís. sb. 2698 a 4603) uznáno za důležitý důvod podle § 1154 lit. b) obč. zák. Tato otázka byla však nově upravena ustanovením § 3. zák. ze dne 31. března 1925 č. 61 Sb. z. a n., jehož vládní osnova (Tisk č. 4960) ve druhém odstavci obsahovala výslovné ustanovení, že služební cvičení ve zbrani není důležitou příčinou, dávající zaměstnanci nárok na mzdu podle § 1154 lit. b) obč. zák., kterýžto návrh vládní byl odůvodněn v důvodové zprávě, že provedením ustanovení § 99 branného zákona ze dne 19. března 1920 č. 193 Sb. z. a n. byla přesně vymezena doba cvičení ve zbrani, že proto povolání ke služebnímu cvičení není neočekávanou překážkou ve výkonu práce nebo služby, nýbrž jest okolností zaměstnanci již delší dobu před nastoupením cvičení známou, se kterou tedy musí počítati ve svém pracovním nebo služebním poměru. Vládní návrh nebyl sice přijat do zákona v původním doslovu, nýbrž byl upraven formálně jinak (zpráva výboru sociálně politického, branného a rozpočtového pro poslaneckou sněmovnu tisk č. 5092, pro senát tisk č. 5092) v ten způsob, že výslovné popření nároku na mzdu podle § 1154 lit. b) obč. zák. bylo seslabeno dohodnutou stilisací § 3 zák. ze dne 31. března 1925 č. 61 Sb. z. a n., vyslovujícího zásadu, že zaměstnanci nepřísluší plat a další požitky ani naturální, vyjímaje naturální byt — za dobu, po kterou nemůže konati svých pracovních povinností pro cvičení ve zbrani, není-li jinak stanoveno s m l o u v o u nebo právními předpisy z v l á š t n í c h z á k o n ů. Při tom odkazuje § 3 tohoto zákona na takové zvláštní předpisy zákonné, které upravují výslovně platy po dobu voj. cvičení zaměstnanců a to v zákoně o obchodních pomocnících (§ 8 IV, zák. ze dne 16. ledna 1920 č. 20 ř. z.) a v zákoně o statkových úřednících (§ 11 zák. ze dne 13. ledna 1914 č. 9 ř. z.) Zákonodárce uchyluje se podstatně zdůrazněním těchto z v l á š t n í c h z á k o n ů od dřívějšího doslovu vládních nařízení vydaných podle zákona ze dne 15. dubna 1920 č. 337 Sb. z. a n. (§ 2. vlád. nař. ze dne 29. února 1924 č. 47 Sb. z. a n., jakož i § 2 nař. č. sb. 168 z roku 1923 a § 2 nař. č. sb. 209 z roku 1922), v nichž výjimku z pravidla, že za dobu vojenského cvičení nepřísluší zaměstnanci plat, vymezil šířeji slovy: »není-li p r á v n í m i p ř e d p i s y (nebo smlouvou) stanoveno jinak«, tedy bez omezení na z v l á š t n í z á -

k o n y, které naproti tomu uvádí v § 3 zákona ze dne 31. března 1925 č. 61 Sb. z. a n. v závorce.

Připouští tudíž tento zákon jenom dvě úchyly z vyslovené zásady, že totiž plat za dobu vojenského cvičení služebního byl ustanoven s m l o u v o u, anebo z v l á š t n í m z á k o n e m, který v ý s l o v n ě upravuje otázku platu za dobu služebního cvičení vojenského.

Nemůže proto žalobce pro svůj nárok za platnosti zákona ze dne 31. března 1925 č. 61 Sb. z. a n. dovolávati se ustanovení § 1154 lit. b) I. obč. zák. v doslovu upraveném zákonem ze dne 1. dubna 1921 č. 155 Sb. z. a n., poněvadž tento předpis neupravuje zvláště otázku platu za dobu služebního cvičení a poněvadž všeobecný zákon občanský není z v l á š t n í m z á k o n e m.

Dovolání jest tedy bezdůvodné.

R o z h o d n u t í n e j v y š š í h o s o u d u z e d n e 14. d u b n a 1926 čj. Rv I. 525/26—1. R. v. z. s. Doležal.

Předmět nákladní smlouvy žel. jest právně nedělitelný; příjemce zásilky opožděně došlé nemůže část její odebrati a za druhou žádati na dráze náhradu škody.

Skutkový děj: Firma A. podala dne 31. ledna 1922 v Plzni dráze zásilku 111 balíků bavlněného zboží na adresu špeditér. fy B. ve Vídni pro odběratele C. a D.

Zásilka došla na místo určení opožděně, takže byla považována za ztracenou a dne 9. března 1922 reklamována, ač omylem dráhy byla avisována jako došlá a firmou B. nákladní list byl vyplacen.

Pátráním úředníka fy B. byla zásilka tato nalezena jako přespočetná na jiné stanici koncem dubna 1922 a dopravena do datečně do stanice určení.

Odběratel C. byl ochoten převzít jemu určených 75 balíků zboží, kdežto druhý D. odepřel přijati 36 balíků odvolávaje se na čl. 33 mezinár. dopr. ř.

Fa B. podala žalobu o náhradu 77.530 Kč 45 h jménem škody za 36 balíků zboží.

Obchodní soud v Praze, obmeziv řízení na právní důvod, vynesl dne 20. dubna 1925 mezitímní rozsudek, kterým neuznal právní důvod k této žalobě. Soud byl toho názoru, že základem dopravní smlouvy byla jednotná zásilka 111 balíků podle nákl.